

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15,30

BAŞKAN : Başkanvekili Hayri Mumcuoğlu

KÂTİPLER : Bahriye Uçok (Cumhurbaşkanınca S. Ü.), Mehmet Çamlıca (Kastamonu)

BAŞKAN — Çoğunluğumuz tahassul etmiştir, müzakerelere başlıyoruz.

IV - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — *Zonguldak İli Kozlu ve Üzülmaz kömür ocaklarında grizu patlaması nedeniyle hayatlarını kaybeden işçilerin ruhlarını taziz için iki dakikalık saygı duruşu.*

BAŞKAN — Çok muhterem arkadaşlarım, Zonguldak ilimizin Kozlu ve Üzülmaz kömür ocaklarında camsiperane çalışmaları sırasında aziz hayatlarını kaybeden değerli işçi kardeşlerimizin muazzaz hatıraları için Yüce Senato üyelerini iki dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum.

(Saygı duruşunda bulunuldu.)

BAŞKAN — Teşekkür ederim efendim.

2. — *Çalışma Bakanı Ali Rıza Uzuner'in, Kozlu ve Üzülmaz kömür ocaklarında vuku bulan grizu patlaması olayına dair gündem dışı demeci.*

BAŞKAN — Gündem dışı konuşma istekleri var.

Söz Sayın Çalışma Bakanı Ali Rıza Uzuner'in, buyurunuz efendim.

ÇALIŞMA BAKANI ALİ RIZA UZUNER (Trabzon Milletvekili) — Sayın Başkan, Cumhuriyet Senatosunun değerli üyeleri;

Başta Yüce Meclislerimiz olduğu halde, tüm ulusumuzu derin acılara boğan ve Zonguldak ilinin Kozlu ve Üzülmaz bölgelerinde 23 Ekim 1972 günü birbirini izleyerek meydana gelen; 23 işçimizin şehit düşmesi, 67 işçimizin de ağır, ya da hafif olarak yaralanması ile sonuçlanan grizu patlaması olayları hakkında kısa bilgi arzında bulunmama müsaade buyurmanızı istirham ederim.

Bu acı olaylardan ötürü Yüksek Heyetimizin başsağlığı ve geçmiş olsun temennilerini de kabul buyurmasını dilerim.

Çok sayın senatörler, olay günü içinde birini izleyen grizu kazalarının acı haberini,

kaçırılan uçağımız nedeniyle toplantı halinde bulunan Bakanlar Kurulunda alırsız almaz, Sayın Başbakanın direktifleri ile Hükümet adına görevli olarak Bakanlığım müşaviri ile Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürümü, iki yüksek mühendis iş güvenliği müfettişini, (ki, bunlardan biri maden, diğeri de makine yüksek mühendisidir) bir de Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Özel Fona ait iş sağlığı ve güvenliği merkez projesinden bir yıl süre ile yurdumuza eksper olarak gönderilen yabancı maden uzmanı Mr. Ja. North Cott'u da yanıma alarak Zonguldak'a saat 19.00 da hareket ettim. Havanın yağışlı ve sisli olmasından ötürü, 24 Ekim 1972 günü saat 0,2'de Zonguldak'a varıldı. Doğruca ilk kazanın meydana geldiği Kozlu bölgesine gidildi. Bu bölgenin incir ve Çay panosunun — 425 ve 360 kotunda meydana gelen grizu patlamasının oluşunu, gerek Bölge Müdüründen ve gerekse Zonguldak'ta görevli Bakanlığımıza bağlı iş güvenliği müfettişlerimizle uzmanlarımızdan aldığım bilgiye göre şöyle kısaca özetleyebilirim.

Olay, Ereğli Kömür İşletmesi Kozlu Bölgesi Incir Harmanı Bölümü —360 ve — 425 metredeki Çaydamar adlı panoda oluyor. Çalışılan damarda yaklaşık olarak 2,5 aydan beri üretim yapılmakta. Bu süre içerisinde alınan grizu ölçüleri sürekli güvenlik sınırlarının altında seyretmektedir. Olaydan aşağı - yukarı iki üç gün önceden beri daha evvel çalışılan üst kotlardaki imalâttan SO geliri saptanmış ve bu SO geliri kontrol altına alınmıştır. Olay günü bölümün güvenlik gözetleyicisi işyerine çok yakın bir yerde baraj önünde SO kontrolünü yaparken ufak çapta bir hava basıncına uğruyor ve bir patlama olduğu kanısına vararak çalışılan panoya giriyor. Pano şefini bulup eski